

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravištvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hštv. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Vabilo k naročbi.

Z mesecem marcijem poteklo je naročnikom četrtnikom naročilo. Prosimo torej, naj se podvzajo nadaljšnjo naročnino dopostati, da se jim določiljanje lista ne pretrga ali ustavi. List stane do 1. julija 65 kr., do 1. oktobra 1 fl. 30 kr. in do konca leta 1 gld. 90 kr. — Naročnina, nova in zaostala, naj se nam pošlje po poštnih nakaznicah.

Upravištvo.

Naše ljudstvo in Amerika.

II. Če že v severno Ameriko, ki ima našemu enako podnebje, vodo in zrak, tako odsvetujemo, kaj porečemo še le o onih zaslepljenih, ki so zadnjih par let — in še sedaj — tako drvili v zloglasno Brazilijo? Milujemo jih iz srca, kajti 1. podali so se varajnost v negotovo prihodnost, obdano s premnogimi dušnimi in telesnimi nevarnostmi; 2. pa je to zguba za domovino, katera ima še za vse dosti kruha. Vrhu tega odhajajo samo mlade in krepke moči, pustivši doma starce in siromake občinam v nadlogo. K temu pa 3. tudi država ne more dolgo mirno gledati.

Brazilija, to je država ali bolje ljudovlada v južnej Ameriki. Daljina od nas do tje je baje z italijanskega obrežja od 27 do mesec dnij voznje za parobrode. To je še več, nego jedenkrat toliko, kakor v severno Ameriko, koder hodi pismo ali človek le okoli 14 dnij. Vendar to bi se še ne poudarjalo, ko bi bilo vse to redno, kakor je med pravimi, trdno stoječimi državami zagotovljeno. Ali žalibog skušnja uči, da od ondi še pisma jako redko in neredno dohajajo, čemur je seveda kriva vsa uprava na suhem in morju. Torej če že lahko pisnice ne more varno in redno uiti iz onega kraja, kako bi se le človek v stiski in nadlogi?

Vlada ondotna namreč visi vedno na tehtnici. Sestavljena je iz samih prostozidarjev, kateri so seveda sami puntarji. Cesarja ondotnega, ki je bil katoliške vere, Don Pedra, pregnali so ga že pred več leti in sedaj imajo ljudovlado, pa jako slabo urejeno. Našega naseljenca pismo imam v rokah, ki pravi, da ondi naseljeni mogočneži ali velikaši so »sami postapači iz visokih stanov, ki so pri nas v Evropi kako lumparijo naredili, da so morali iz dežele.« Lepo spričevalo za ondotno upravo!

Kar se tiče podnebja, ljudij in živalstva, poslušajmo gotovo pričo, ki je to vse videl in popisal. Bil je to poljak Adolf Dygasinsky, bogat mož, ki je na svoje stroške l. 1891. podal se tje, iskat svojim rojakom toliko hvaljene nove domovine. Bilo je namreč vsled razdžane poljske ljudovlade že več poljskih izseljencev ondi, za katerimi pogledat in drugim pot pripravljat prišel je g. Dygasinsky.

Našel je njih družbo in pozdravil s »hvaljen bodi Jezus Kristus«. — Vsi se obrnejo k meni, ali bili so mračni, nekako zlobni; — toda takoj se jim razvedri obraz, hité mi nasproti in me pozdravljajo. Bili so ogavni, capasti, kruljevi in pokvarjeni, da se Bog usmili!

Ko me kot rojaka spoznajo, obsujejo me s kopo tožeb. »Na kolenih pojdem v svojo domovino!« kliče jeden. »Reši nas, gospod, ker smo nesrečni«, tarna drugi. »Tu so take kače, da jih s sekuro ne pobiješ«, upije tretji. »Nekaki mrčesi so nam navrtali noge«, toži četrti. »Poglejte, gospod, taki smo, kakor je bil Lazar. Mati božja nas kaznuje, ker smo jo zapustili«. »Tu ni cerkve, tu ni ničesar, pokopališče pa je tam, kjer kateri umrje«. Ljudje sedé pod veličastnimi palmami in tako jokajo, kakor nekdanj Judje pod vrbami Babilona; jokajo tako strašno, da z nobenim drugim ni moči primerjati tega joka. Zopet se vsuje kopa tožeb: »Ko se spomnim našega polja, našega žita, pa toliko, da se ne vgreznem v zemljo!« — »In na teh gorah so nam ukazali živeti, ali kako naj tu prebije človek?« — »Po noči nam kuščarji po glavi lezejo; niti mi ljudij, niti ljudje nas ne razumejo«. — »Otroci nam umirajo, pa tudi nam že čudne reči prihajajo v glavo«.

To je tuga za domovino, za njeno milobo in bleskom, katerih z nobeno lepoto poplačati ne moreš. Pobil sem glavo in nisem imel tolažilnih besed za nesrečneže. Ogleдал sem njih stanovanje. Mislite si stebriče in na vrhu palmovo listje, privezano k redkim latam s pomočjo nitek »cipao«, nekega srobota. Hiša je brez sten in naselniki stanujejo navadno pod streho, kjer sta pa tudi le dve stranski steni. Če se hoče zakuriti, treba je to storiti na tleh pred hišo pod milim nebom. —

Tako in še mnogo več popisuje Poljak Dygasinsky osodo svojih zaslepljenih rojakov. Če primerjamo to životarjenje z življenjem naših delavcev doma, priznavati moramo, da tu je pravi raj nasproti mukam in nadlogam naselnikov. Tukaj je vsak delavec, ako le delati hoče, preskrbljen za vse slučaje, da živi lahko brez skrbi za svojo osodo, prihodnost, v boleznih itd. Tam že zdrav človek v močnih letih tako toži o raznih križih; kaj je še le z bolniki, posebno ker še ondotno obnebe naše naravi ne ugaja? Domačini nočejo, naseljeneci pa v revii sami ne morejo pomagati, da ostane ubogi zapeljani trpin sam, enako Jobu v starem zakonu.

Naj navedem še jedno nevarnost ondi za pridne delavce. Ker ondi ni urejene države, zato tudi ni varnosti življenja in premoženja. In če bi še vse eno kdo utegnil zaslužiti in prihraniti nekaj premoženja (vsaj menda vsak le s tem namenom gre tako daleč), lahko je, da pri slabih državnih razmerah in vednih vojskah vsak čas nastopi denarni polom ali »krah« imenovan. Nasledek je, da je vsa pridnost in varčnost delavca

bila — zastoj! Vidite torej, na kako slabih nogah stoji toliko hvalisana sreča in bogastvo v Braziliji!

Toda človek ne živi samo ob kruhu, kakor pravi evangelj, ampak njega duh potrebuje druge hrane, katera vodi v srečno večnost. Saj so le kratka leta poskušnje za nas tukaj na zemlji in še ta kratek čas naj zavržemo, poteptamo? V resnici se godi tako v Braziliji, kjer je vera kakor izobčena, molitev zasmehovana, cerkev deloma neznana, deloma preganjana. Kakor rečeno, državo vodijo prostozidarji, ki se po nikomur drugem toliko ne odlikujejo, kakor po sovraštvu do krščanske vere. Zato seveda tudi niti duhovnikov ne marajo, kristjane pa, mesto jih krivice braniti, še zaničujejo. In če je ondi vera tako v slabih razmerah, mislimo si lahko, kako je z npravnostjo, pravico itd. V ondotnih razmerah se uresničuje pregovor: Macht geht vor Recht! (Imaš moč, imaš pravico!) Koga torej še veseli zapustiti stariše, ki so ga v krščanski veri izredili, domačo cerkev, kjer je bil krščen in z drugimi sv. zakramenti posvečevan, dušne pastirje, ki so ga skrbno učili in vadili v pobožnosti, vse pridne krščanske sosede in prijatelje; o njem moramo že naprej reči, da ni bil nikdar dober kristjan, da ga zato Bog tudi na tujem ne bo blagoslavljal. Pohorski.

Cerkvene zadeve.

Prelat Fran Kosar.

(Dalje.)

Pri škofiji je bil ves čas poročevalec za cerkveno imetje, ter je vestno nadzoroval gospodarstvo s cerkvenim premoženjem pri posameznih cerkvah. Kjer so bili računi v neredu, je on stvar uredil; kar je bilo v denarstvenih vprašanjih zamotanega, je on s spretno roko razvozljaj, in če je kje premoženju pretila nevarnost, branil ga je Kosar odločno in uspešno. Tudi cerkvene ustanove je imel na skrbi, in dal bi rajši oko iz glave, nego da bi se ne izpolnila zadnja volja ustanovitelja. V vsem njegovem delovanju vodil ga je čist cerkveni duh, svetnemu uplivu zapiral je vestno cerkvena vrata. Vsakojake uloge reševal je temeljito in jasno, časih skoro — s preširoko natančnostjo.

Prelat Kosar je bil lavantinskega kapitola duša in dika. Nič ga ni bolj veselilo, kakor če je bil kapitol prav enih mislij in enega srca. Večkrat je rekal: »Dokler nas veže bratovska ljubezen in smo vsi enega duha, je srečen naš kapitol«; in še je pristavljaj: »Povsodi ni tako!« Kadar je šlo za popboljšanje gmotnega stanja našega kapitola, je pokojnik rad nastavil svoje pero, a tudi široko odprl svoj žep. Kosar napuha ni poznal, a vendar je svojo stanovsko čast visoko nosil, in ni malo tega uvaževal, kako so se mu bodisi duhovni, bodisi posvetni gospodje bližali. »Čast, komur čast« — je krščansko pravilo!

Duhovniki so kanonika radi obiskavali in so mu bili z velikim zaupanjem udani. Prijatelja je pokojnik globoko v svoje srce zakopal, in težko je padej iz njegove ljubezni, komur jo je bil naklonil; kogar pa je spoznal nevrednega svojega prijateljstva, ni mu lahko več kaj zaupal.

Zase živel je prav skromno in rekli bi — skrito; časih smo se popraševali: kje pa je prelat, kaj pa dela? So pa gostje prišli, postregla je hiša, kar je premogla. Gostje so bili dobre volje okoli njega, kakor bučeje okoli cveta: hodili so k njemu po med. Na zrak je redko hodil, in so mu to oponašali njegovi zdravniki; mu pa je tudi vsaka sapica škodovala, zlasti je ga še pa rado

zeblo. Če se je sprehajal pod milim nebom, molil je i premišljeval; brevir je najrajši molil na pokopališču, še tajoč med grobovi rajnih prijateljev, rekši: pokopališ kemu zraku treba se privaditi! »Večna leta je mlj si k srcu.«¹⁾ Ako si ga pa srečal na ulicah, bile so njegove oči pobešene, in lahko si sodil, da je, kakor nekđaj pobožni Job, zavezo naredil s svojimi očmi.

Kosar bil je Bogu hvaležen za vse; »Deo gratias« — Bog plati — bil je vedno na njegovem jeziku. Tudi če se mu je kaj neugodnega pripetilo, dejaj je: »Deo gratias!« ker živa njegova vera gledala je v vseh rečeh prst previdnosti božje. Ko je ponujala miza zelo in jako okusen sad, ki nam je dozorel v kapitolskem vrhu, se gal je Kosar po njem in rekal: »Deo gratias! Kako dober je vendar ljubi Bog; toda človek — človek je prav tepec!«

Po smrti rajnega kneza in škofa Jakoba Maksimilijana postavil je solnograški nadškof Frana Kosarja za kapitolskega vikarja in upravitelja osirotele škofije lavantinske. Dne 16. marelja 1893 bil je pa od svetlega cesarja imenovan za infuliranega stolnega dekana. Tako si je sedaj njegova glavica zaslužila škofovsko kapo, in na stare dni trudne njegove noge podpirala pastirska palica.

Velike zasluge ima Kosar za »podporno družbo duhovnikov lavantinske škofije«. Iz letnega družbinega poročila za l. 1894. povzamemo le-te črtice: »Družba se je osnovala l. 1873. Od začetka do svoje smrti bil je Kosar vedno njen požrtvovalni predsednik, moder vodnik in skrben oče. Znano je, kako vestno je vodil odborove seje, kako obširna in zanimiva so bila letna poročila, kako natančen letni sklepni račun. Ob vsem času vrlega njegovega vodstva počival je očividno blagoslov božji nad društvom; družbino premoženje se je naglo množilo, od vseh stranij vstajali so jej dobrotniki, in v teku dvajset let narastlo je njeno imetje na 50 tisoč gld., dasiravno se je v teh letih razdelilo med revne in potrebne duhovnike okoli 34 tisoč gld. podpore. Zraven tega še je družba postavila hišo na Dobrni, vredno 10 tisoč gld., kjer dobivajo bolelni duhovniki brezplačno streho, če se grejo tje kopat in lečit. Tako je dobrotljivi Bog blagoslovil družbo pod modrim vodstvom preblagega pokojnika Frana Kosarja, bivšega predsednika. Družba globoko obžaluje to bridko zgubo, in bo vedno ohranila hvaležen spomin utemeljitelju svojemu in dolgotrajnemu predsedniku svojemu«.

Kosar je bil šest let tudi predsednik »Katoliškega tiskovnega društva v Mariboru«. Ko je njegov prednik že za pol leta opešaj, izvolijo odborniki meseca oktobra 1871 kanonika Kosarja predsednikom. Njemu gre hvala, da je društveno glasilo »Slov. Gosp.« postal tednik, dočim je poprej le vsakih 14 dnij izhajaj. In če je »Slov. Gosp.« bil kaj na hasek našemu ljudstvu — in njegov merodajen upliv na štajarske Slovence, bodisi v cerkvenih zadevah, bodisi v gospodarskih in političnih vprašanjih, mora mu vsakdo pravičen priznati —, je to zopet zasluga ranjcega. Kosar je namreč tako dolgo toževal o težavah, katere so društvu izvirale iz preborne podpore, da je društvu priboril dosti trdnih gmotnih tal in »Slov. Gospodar« postavil na lastne noge. Ko so pa začeli mladi Slovenci društvo podjedati in se opikavati v njegova načela, in ko je tudi »Slov. Gosp.« časih nekoliko po svoje bil gospodaril, odpovedal se je Kosar predsedništvu ter ga je naložil mlajšim ramenom.

¹⁾ Ps. 76, 6.

Veseli dnevi na Vranskem.

Pri nas so se obhajale od 10.—17. t. m. duhovne vaje, katere sta modro vodila dva častita frančiškana iz Nazareta, čč. oo. Kasijan in Feliks. Neutrudljiva pridigarja sta nam večne resnice tako jasno in goreče oznanjevala, kar je toliko poslušalcev privabilo, da je bila prostorna cerkev vedno prenapolnjena. Le prehitro so nam minoli sveti dnevi zveličanja.

Sklep teh duhovnih vaj bil je prav veličasten. Blagoslovili so nam namreč v nedeljo 17. t. m. velečastni o. gvardijan Viktor Jerančič novi krasni križev pot, — pravi kinč za našo cerkev — kakoršnega ne najdeš daleč okrog in katerega so nam priskrbeli po velikodušnih dobrotnikih naš skrbni in za božjo čast vneti častiti gosp. župnik. Slovesno sv. mašo služili so nam naš ljubljani veleč. gosp. dekan, katerim je streglo veliko gospodov. Bila je to slovesnost, kakoršne ne bo kmalu zopet.

Naj bo tem potom izrečena prav srčna hvala vsem čast. gospodom, kateri so nam pripravili tako vsele zveličavne dneve, posebno pa kličemo iskrenina pridigarjema: Bog naj Vama obilno poplača Vajin trud! Hvaležni Vrančani.

Gospodarske stvari.

Zbor vinorejcev.

C. kr. okr. glavarstvo v Ptujju razpošilja sledeči razglas:

Visoka ces. kr. namestnija je semkaj naznanila, da je c. kr. ministerstvo za poljedelstvo vsled poročila c. kr. okrajnega glavarstva z dne 24. novembra l. l. se odločilo, v teku poletja 1895 v okraj Ptuj odposlati ministerskega komisarja strokovnjaka, v svrhu informacije gledé uredeb za hitrejše posajenje po trsni uši uničenih vinogradov. Ob enem je isto ministerstvo izreklo svojo pripravnost, za pospeševanje tega smotra osnovati ameriške trtnice in vinograde s cepljenimi ameriški trtami kot vzgledne objekte v vseh onih občinah v Halozah, v katerih se je potreba za to kot nujna pokazala.

Ces. kr. okrajno glavarstvo je dobilo nalog, v tej zadevi natančne predloge staviti.

Da se pa bode mogoče na faktučne razmere poedinih občin kolikor mogoče ozirati, povabljam vinorejce k zboru vinorejcev, ki se bode vršil dne 5. aprila 1895 ob 9. uri dopoldne v gostilnici gosp. Reicherja v Ptujju na pogovor v omenjeni zadevi, s pripomnjo, da se bodo pri tem zborovanju sprejemale tudi ponudbe zemljišč in predlaganja gledé imenovanja viničarjev za namenjene nove državne nasade.

Kako je ravnati z drevjem, poškodovanim po zajcih.

Letos, ko smo imeli in še deloma imamo toliko snega, pritisnil je hud stradež dolgouhega glodalca — zajca. Le polukajmo nekoliko v sadne vrte in v drevesnice, kjer raste cepi, ki niso bili dovolj zavarovani. Kmalu se prepričamo, kako neusmiljeno je gospodaril dolgouhnik zlasti z mladimi jablanicami, kojih lub ali skorja mu gre toli v slast.

Marsikateri sadjerejec je imel sicer drevesa tudi namazana z običajno mažo, napravljeno iz gnojnice, usmrjene krvi, ilovice in oženka, toda to je bore malo motilo letos našega zajčjega škodljivca. Niti oženka se mu ni studil, niti mu smrdil.

Kaj torej storiti sadjarju, kateremu je ranil zajec

mlada drevesca? Pred vsem treba pomniti, da je moči ozdraviti le tako drevesce, pri katerem lub (skorja) ni okrog in okrog debelca oglodan — drugače je ves naš trud zastonj.

Rano namaži z gosto mažo, napravljeno iz kravjeka, ilovice in pepela. Nekateri devajo namesto kravjeka tudi katran ali tēr; vsekakor pa je kravjek primernejši že radi tega, ker ga imamo vedno pri rokah in ker ni tako oster kakor katran, ki bi utegnil radi svoje zajedajoče moči drevescu celo škodovati.

Nekateri sadjarji tudi priporočajo, naj se rana, predno se zamaže, gladko prireže. V obče pa to ni, da bi se posnemalo, ker se s takovim rezanjem često ostali lub, ki je pri tako ranjenem drevescu zelo velike važnosti — odstrani in se tako rana še težje zaceli.

Tudi mazanje s cepilnim voskom, ki na zraku utrdne in tako zraku pristop zabrani, ovira celitev drevesnega luba. Ako še omenim, da treba poškodovano dreveje spomladi čim najhitrej omazati, da se gole drevesne žile ne posuše, povedal sem na kratko vse, kar se o zdravljenju drevesnih ran, povzročenih po zajcu, omeniti more.

A. Kosi.

Posojilnica v Slov. Bistrici je pričela uradovati dne 19. septembra 1894 ter je imela do konca 1894 denarnega prometa 50.353 gld. 4 kr. Zadrudnikov je v istem času pristopilo 91 in sicer 19 z glavnimi deleži po 50 gold. 950 gold. in 72 z opravnimi deleži po 10 gld., 5 gld. in 1 gld. 216 gld., skupaj 1166 gold. Dolžnikov je med zadrudniki 69, ki so dobili skupnega posojila 11.675 gld., hranilnih vlog je vložilo v tem času 74 strank skupaj 23.330 gld. 98 kr., ter se je tedaj več vložilo 11.655 gld. 98 kr., kakor izposodilo. Posojila se dajejo po 6% na menice ali dolžna pisma, hranilne vloge pa se obrestujejo po 5%. Urađuje se vsako sredo od 9. do 12. ure dopoldne; če pride na isti dan praznik ali semenj, pa prejšnji dan.

Žitne cene v Mariboru od 16. do 23. marcija. Po hektolitrih: pšenica 5 fl. 80 kr., rž 4 fl. 70 kr., ječmen 4 fl. 60 kr., oves 3 fl. 40 kr., turšica ali koruza 5 fl. 70 kr., proso 4 fl. 80 kr. in ajda 4 fl. 90 kr.

Sejmovi. Dne 30. marcija v Poličanah (svinjski sejem) in Rušah. Dne 1. aprila v Arnotcah pri Šoštanjju in v Marenbergu. Dne 2. aprila v Radgoni. Dne 3. aprila v Lučanah in Imenem (svinjski sejem). Dne 4. aprila na Bregu pri Ptujju (svinjski sejem) in Artičah. Dne 5. aprila v Arnožu, Stradnu, na Spod. Polskavi (svinjski sejem) in v Slov. Bistrici.

Dopisi.

Iz Cirkovec. (Duhovne vaje.) Dušni pastir ne more več storiti za svoje ovčice, kakor da jim lomi vsak praznik in nedeljo kruh besede božje in jim deli angeljski kruh v sv. obhajilu. Ako pa kateri dušni pastir hoče posebno ljubezen skazati svojim župljanom, svojim vernim ovčicam, pelje jih na pašo sv. misijona ali pa duhovnih vaj. In to so storili naš dušni pastir, č. g. župnik Jož. Sorglechner, v osmih letih, kar so pri nas, tretjikrat. Kaj ne, lepo je to in velika skrb za svoje duhovne otroke, verne župljane! Od 1. do 10. sušca t. l. smo imeli duhovne vaje. Bili so pri nas štiri čč. gg. lazaristi iz Celja. Vreme je bilo v tem času najslabše, kar ga je zapisano v letu 1895. Pa v kljub temu je bila polna vsak dan cerkev in verniki so oblegali spovednice od ranega jutra do poznega večera. Strašne

zameti je napravil črez noč krivec, pa dobra volja je tudi to premagala — in poti so se napravili. Bilo je prek dve tisoč obhajancev. Zaradi slabega vremena mogli so se udeležiti le domači. Čč. gg. misijonarjem bode hvala za njih trud in č. g. župniku za požrtvovalnost! Bog pa naj blagoslov dá vsemu, in nauki, ki smo jih slišali, naj se vkoreninijo v naših sreih, in naj obrodijo sad! Vse pa v slavo božjo in čast M. D., naše farne patrone!

Od Velike Nedelje. (»Feuerwehr«) z nemško komando hočejo pri nas ustanoviti. Mislite si, kolikor bomo imeli stroškov zaradi tega »Feuerwehra«, in pa še sedaj v teh letih! In le vprašajte boljše posestnike po fari, kolikor Vam bode kateri obljubil podpore, če mu poveste, da bode »Feuerwehr« nemški. Vprašajte naše ormoške rodoljube, kaj Vam bodo dali, naše čč. gg. duhovnike, bodo dali le jeden krajcar? In vendar že vsak sprevidi, da so našim kmetom bolj naklonjeni, kakor pa znana druga gospoda. Ali bodo ljudje, ki so prišli k nam s trebuchom za kruhom, katere malokdaj vidite v cerkvi, ki ne umejo našega jezika, zapovedavali našim slovenskim kmetom? — Ti ljudje hočejo nas le izkoristiti, in je njim tudi skrb, nam, če ne drugače, narodno škodovati. Ali že niste zadnji čas poplačali zadosti stroškov nemškim »dohtarjem«, ker so Vas Vaši tedanji prijatelji za vsako malenkost po dohtarjih tožili. Ali že niso imele cele vasi sitnosti in tožbe zaradi paše v otoku, in še ne veste, kaj se Vam bode še prihodnjič godilo! Že to je dokaz, da kdor se s takimi ljudmi pajdaši, ni več naš prijatelj. Dragi rojaki! Vsi torej na delo, vsi, kar čuti le iskrico ljubezni v svojem srcu do svojega jezika, da se prepereči tako izdajalsko početje. Proč torej z nemškim »Feuerwehrom« — proč z nemško komando pri Veliki Nedelji, proč z vsem, kar v to napeljuje! Za slovensko požarno brambo pa slednji krajcar!

S Ptujškega polja. (O volitvah v okr. zastop) v Ptuj je vrli naš »Gospodar« že pisal. Ne zamerite, gospod urednik, da Vas nekoliko še o tem nadlegujem. Kar naprej Vam povem, da bom nekatere zdelal! Zakaj? Boste že slišali! Glejte in poslušajte! V soboto, 16. t. m. smo se vozili v Ptuj veleposestniki. Tudi jaz sem bil veleposestnik! In da bi Vi videli, kako so nas lovili — mene ne — liberalci! Poznate na Bregu Strašila? Mali možicelj je, mlad, z malimi brčicami; kako Vam je pazil na vsakega kmeta! Čaj in kuhano vino je vsak dobil, ki se je tedaj noter pripeljal — le meni ga niso dali. Mislim je možicelj, da je strašilo za slovenske kmete, pa še — »Strašileček« ni! Vidovski šoštar — ič mu je pomagal poprej, in potem — dolg nos domov nositi. »Le duhovnikov ne, — rekala je nemškutarska drhalj, ki se je skupaj znašla, kakor lisičje kože pri krznarju, — mi smo kmetje in nočemo popov in dohtarjev!« In kateri so bili tisti kmetje? Povem vam — drugokrat!

Iz Celja. (Naša društva.) Ples biciklistov torej ni bil sijajen vkljub takim vabilom, vkljub ljubljanskej vojaški godbi? Obžalujemo! Ko bi živelo le »društvo slovenskih biciklistov«, to bi napravilo ples že sijajen. Škoda le, da ga ni, pa ga ni! Kdo je ples priredil, je javna tajnost. Da ni bilo čisto brez biciklistov, razume se itak; ti pa ne pripadajo kakemu »društvu slovenskih biciklistov«, katero se bode, če pojde po sreči, še le tekom časa ustanovilo; dosedaj še pravil ni predloženih in možno, da se bode zvalo le: »zveza«. Zvezal se bode tedaj seveda tudi peteročlanski »klub biciklistov celjskega sokola«, porodivšega se z devetero članov in načelnikom meseca sušca 1891. Ta klub je ključoval najnapornejšim cestam; tudi pri dirki Zagreb-Ljubljana z uspehom. O kakem »društvu sl. b.« pa nikdo

nič ne vé; kajti »klub« nikoli ni društvo. Menda bodo nekateri predlagatelji zavračevali tako, kakor »društvo slovenskih zasebnih uradnikov«. Od —s— je bil na tem plesu jeden, in temu se je zdel »interni« ples precej sijajen; od drugih pa je bil jeden v Žalcu, jeden v Vojniku in nekateri niti vedeli niso o plesu, ker res niso dobili vabil, katerih za domačine rado primanjkuje. — Ljubljana nam pošlje baje letoš spomladi svoje igralce, da nas bodo razveseljevali dva večera v čitalnici. Treba je pa tudi, da se domači (diletantje) oddahnejo in kot gledalci naslajajo ob tujem trudu. Igrali so namreč zopet v nedeljo, 24. t. m. v prid »Sokola«. »Županova Micika« je priprosta, hvaležna igra; tirja le predstavljalcev, kateri pogodijo natanko značaje in življenje selsko. Tudi tamburanje in proizvajanje telesnih vaj bilo je prav ugodno in uspešno. — Za zabelo še to-le novico: »Narodna čitalnica« sklenila je baje, da je občevalni jezik zanaprej jeden izmed slovenskih. Temu sklepu se morajo podvreči tako gospé, kakor gospodje; dalje pa tudi, da veže zakon uljudnosti vse jednako.

—s—

Iz Artič pri Brežicah. (Protest.) Naš občinski odbor je dne 12. sušca t. l. enoglasno sklenil sledeči protest: »Ker se je neko veliko društvo na Štajarskem osnovalo v ta namen, da se k 80. rojstnemu dnevnu Bismarku pokloni in mu v dar prinese kupo v imenu nemške Štajarske, ugovarja obč. odbor občine Artiče odločno temu činu ter tirja, da se občina Artiče izrečno izloči temu poklonu, ker do sedaj ni bila in tudi zanaprej noče biti podlaga ptujčevi peti. Taisti Bismarkovci, kateri se mu bodo dne 1. aprila poklonili, naj si zapomnijo, da z artiško občino nimajo nič zapovedovati ter da nimajo nobene pravice taisto kot nemško osvetiti; ona je in ostane slovenska ter edino le Avstriji udana. Sliši se tudi, da so veliki Nemci v Brežicah zberali 30 gl. kot donesek k daru Bismarku. Svetovati bi jim bilo, da bi ta znesek za kakovo bolj potrebno reč obrnili; akoravno ni veliko, pa bi vendar povsodi drugje več hasnil, brez brežiških grošev pa bi taista kupa se vsekako lahko omislila, bi pač bila znesku primerno slabeja. Sicer se pa iz tega velikodušnega daru razvidi, da so brežiški Nemci le takrat navdušeni kadar se gre za kakovo stvar, katera nič ne stane, darovanja pa niso jako privajeni. No, pa naj že bode kakor in kolikor hoče, vendar zaslužijo za to neizrekljivo požrtvovalnost vso hvalo in čast, katera se glasi: fej in sram vas bodi!«

—a.

Od Pesnice. (Zajec in lov.) V letošnji dolgi zimi so pri nas zopet zajci oglodali skoro vsa rodovna sadna drevesa ter napravili škode na tisoče goldinarjev. S tem so se zopet pokazali slabi nasledki sedanje lovske postave, po kateri so občine dolžne dati lov v najem. Najemniki pustijo, da se zajci razmnožijo, da imajo oni več dobička, kmetje pa večjo škodo, katere pa njim nihče ne povrne. Gorjé, če bi se kateri predrznil zajca ustreliti, ž njim se večkrat hujše ravna, kakor s tatovi in razbojniki. Pa ne samo zajci delajo škodo sadnemu drevju, temuč tudi lovci napravijo ob lovu, ker marsikatero drevesce ali pa tudi v vinogradih trsje nastrelijo, da se potem posuši. — Ali naj kmet gre tožit? Navadno tega ne stori, ker vé, da mu navadno niti poti niso plačani. Torej pa se naj občinski zastopi vendar enkrat vzdramijo in naj pošljejo c. kr. kmetijski družbi v Gradec peticije za spremembo lovske postave na korist revnemu kmečkemu ljudstvu!

—č.

Iz Žalca. (Slov. kat. delavsko društvo) se krepko razvija. Vsako nedeljo ima popoldne ob 5. predavanje v društveni sobi. Udje kažejo veliko zanimanje za društvo. Tudi petje se pridno goji; pevski zbor šteje sedaj 20 dobrih pevcev. Na občno željo udov se je

brala dne 20. marcija pri Sv. Kancijanu sv. maša. Č. g. Dekorti je imel primeren nagovor. Začeni z besedami: »Kam hočemo iti, Ti imaš besede večnega življenja«, kazal je, da vsa sedanja socialna revščina izvira iz tega, da je svet zapustil Kristusa in njegove nauke. Ako hočemo, da se zopet vrnejo boljši časi, mora se svet vrniti nazaj h Kristusu in v dejanju izvrševati njegove nauke. — Kakor za solncem dež, tako pride za veseljem tudi žalost. Komaj se je ustanovilo društvo, in že nam nemila usoda vzela njenega ustanovitelja, č. g. Dekortija. V nedeljo, dne 17. t. m. zbrali so se udje v društveni sobi, da se poslovijo od odhajajočega č. gospoda. Gospod predsednik se mu v ganljivih besedah zahvali za trud, kateri je imel z društvom; objubi mu, da bode društvo vedno delovalo po njegovih naukih. Pevci so nato zapeli krasno pesem gospodu v slovo. Dne 18. marcija pa so mu napravili prelepo podoknico.

Iz St. Janža pri Spod. Dravogradu. (Pojasnilo.) Ni še dolgo, da je nekdo izpred Sp. Dravograda v »Slov. Gospodarju« srečno imenoval našo volitev obč. zastopa; pa resnici na ljubo se mora povedati, da ta stvar ni tako nedolžna, kakor si morebiti kdo misli. Večinoma so bili voljeni le taki možje, ki bolj v gosposki »frak« vlečejo, za kmeta in za svoj materin jezik se pa malo zmenijo. Res je, da naša občina že dalj časa (6 let) slovensko uraduje. Pa pomisliti je treba, kdo je to najprej začel; ali ne gorjanci, ko so občino v roke dobili? Poprej poljancem še niti to na misel ni prišlo. Zato ni preveč upanja, da bi hoteli novi odborniki še zanaprej to hvalevredno naredbo obdržati. Ker so se pa godile nepostavnosti pri volitvi, zato se je tudi uročila pritožba. Nazadnje moram še povedati, da je jeden teh novih odbornikov v St. Peter šel za kupico vina pomagat liberalcem vleč. To pač ni zvest Slovenec!

Iz Ormoža. (Nemški »Feuerwehr«) torej pri Veliki-Nedelji? Kaj pa še ti drugo treba, draga Velika Nedelja? — Kako radi smo zahajali mi ormoški Slovenci k Veliki Nedelji, kjer je vse v tako lepi slogi na podlagi našega milega slovenskega jezika se razvijalo, in sedaj pa nakrat nemški »Feuerwehr!« Slišali smo sicer take govornice, pa jim nismo verjeli. Kje pa ste sedaj velikonedelski narodnjaki, da bi se z vso odločnostjo po robu postavili takemu početju? — Ali ni bil tam od nekdaj narodni občinski zastop slovenski županom na čelu? Tudi sedanjega župana gospoda Iv. Meška prištevali smo vedno k zavednim in zanesljivim Slovincem, kakor je tudi vsa Meškova rodovina. Ko je bil pred več leti njegov brat Franc občinski predstojnik, bil je vedno odločen v narodnih zadevah, in tako smo tudi menili, da bo njegov brat stopal po istih stopinjah. Ali smo se torej v resnici tako bridko motili? Če Vam je še kaj do zelo poštenega Vašega slovenskega imena, in do cele Vaše rodovine, rešite torej čast Vaši hiši in celi Veliki Nedelji! — Potem gosp. Jurij Škvorc! Kolikokrat smo Vas vkljub temu, da so nas nekateri svarili, priporočali našim slovenskim kmetom kot slovenskega trgovca; ali nam bode sedaj to za plačilo? Ako že torej v resnici ne držite nič do svojega materinega slovenskega jezika, kar nikakor ne verujemo, torej pa Vam mora biti vsaj ležeče na Vašem poštenem imenu in časti Vaše hiše in Vaše trgovine. — Mi dobro znamo, da ako kot poštenjaki skoz in skoz to stvar trezno premislite, morate priti do prepričanja, da kdor sam sebe ne spoštuje, podlaga je tujčevi peti.

Iz Slov. goric. (»Unio Catholica«) je bila ustanovljena od mož, ki so bili pred katol. svetom na dobrem glasu. Niso iskali pri tem lastnega dobička, temveč naj bi se vse katoliške cerkve, župnišča in samostani združili. Društvo more zavarovati proti škodi po požaru in po puku zvonov. V tej stroki nima

družba nobenega tekmeča, ker nobeno zdaj obstoječe društvo si ni pridobilo pravice zavarovati proti puku zvonov. Mnogo župnij se je pridružilo društvu, in je med drugimi mestni župni urad v Beljaku svoje zvonove zavaroval pri »Unio Catholica«. Kmalu potem je te cerkve jeden zvon počil, društvo pa je pri g. Samassi v Ljubljani nov zvon takoj naročilo ter vse oskrbelo. Ko pa je letos petletna zavarovalna doba pri tej župniji dotekla, ni novi gosp. mestni župnik več dal zavarovati zvonov pri »Unio Catholica«, češ, da mu je primernejše zvonove tam dati zavarovati, kjer je cerkev proti požaru zavarovana. Toda ono zavarovalno društvo je od framasonov in židov ustanovljeno, ki niti nima pravice zvonov zavarovati. Ker pa je »Unio Catholica« društvo, ki pri zavarovanju ne išče lastnega dobička, temveč uplačane premije le v to obrača, da bi nekoliko škodo poravnalo, ki jo trpijo njeni udi, in preostanke deli katoliškimi zavodom, je po mojem mnenju pravično, upreti se takemu napačnemu ravnanju, ki napolnjuje le židovske mavhe, kar nam dela splošno škodo!

Bralec.

S Črnega vrha nad Brezjem. (Nasilstvo.) Žalostno je, da ljudje tako tišče v Brazilijo, a še bolj grozno, ako koga žene tje — obup! Tukaj pri nas je bil priden delavec, ki je pa imel nesrečo, da mu je žena že pred več leti zbolela na protinu in torej privezana na britko posteljo. Mož je moral trdo delati, da preživi bolno ženo in kopo otrok, žena pa slaba, da se ganiti ne more, sama brez postrežbe biti ne more. Torej obdrži vsak dan po jednega otroka doma, med tem ko grede ostali v šolo. To pa nikakor ni po volji gosp. vodji kr. šol. sveta, da v svoji veliki gorečnosti zapored kaznuje ubogega moža z zaporom. Če je mož delal, preživil je komaj sebe in svoje, kako pa sedaj, ko mora biti vedno v »kajhi?« Nekaj časa je še vstrajal, ali ko le ni našel usmiljenja pri kr. šol. svetu, ubupal je, rekoč: »Ne more biti drugače, da grem ali v Ameriko ali pa v — Dravo«. Storil je prvo in zapustil družino v največji bedi. Seveda ta je sedaj na skrbi občine, katera naj se prav lepo zahvali »blagorodnemu« načelniku kr. šol. sveta za »tolike zasluge«, da preganja reveže in napravlja stroške občini. Sicer pa baje to ni edini slučaj njegovega delovanja. Ker tako groznega postopanja ne zahteva celo postava, katera v sili dopušča izjeme, povemo prav resno gosp. načelniku kr. šol. sveta, da ga bodeмо drugi pot ob enakej priliki obiskali tam, kjer je njemu najmanj ljubo, da se bode on, še mlad, naučil pravice do vseh in usmiljenja do revežev!

Črnovrški.

Od Gorenje Hudinje. (Par volkov) se je klatilo tukaj okrog. Jednega so ustrelili na Ostrožnem. Prišel je ta volk potem (seveda ne po svojih nogah) k okrajnemu glavarstvu v Celju. Tam so se pripravili gospodje profesorji in okrajni živinozdravnik o njegovem plemenu. Zdravnik trdi: »Pes je, pripeljem vam takistih še veliko, če treba«; profesor pa »Kaj, Volk — močvirjak je«. Občinstvo pa se je razdelilo na dve stranki: za psa in za volka. Neki šaljivec hotel je še tretjo stranko ustanoviti, rekoč: »E kaj, kozel je, kozel«, — vendar mu ni nihče verjel. Volk pa je »porajžal« v »živaloslavsko družbo« v Gradec, kjer je vsled salomonske rabsodbe ostal polovičar in prišel z dovoljenjem slovenskega lovskega društva v muzej »Joaneum«. — Pa nekaj še kot posebnost. Vse te dogodbe so vzbudile tudi pri nas nekega kmeta, ki je ubil staro lisico, da poskusi srečo. Prinese jo na glavarstvo, ponosno zahtevajoč »taljo«. Vendar gospodje je niso hoteli dati; — lisica je preveč znana.

Malgaj.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Pri Sv. Štefanu je te dni misijon. Velikanska cerkev je pri vsaki pridigi natlačeno polna; posebno po večerih. — V državnem zboru so v torek prenehali s podržno razpravo o davčni preosnovi in so v sredo začeli pretresovati dovoljenje začasnega proračuna. — Dopolnilne volitve v dunajski občinski zastop so bile 28. t. m. in nove volitve v 2. razredu bodo dne 1. aprila. Škoda, da protiliberalne stranke niso edine!

Šlezijsko. V Tešinu hočejo Poljaki ustanoviti zasebno poljsko gimnazijo in že pobirajo denar v ta namen. Tešin pa je tako nemško mesto, kakor je Celje; torej nemška posest. Gališki Poljaki pa gotovo ne bodo zapustili svojih rojakov v Šleziji; naj tudi nam pomagajo, da zmagamo z novo celjsko gimnazijo!

Solnograško. V Solnogradu židovski liberalizem naglo pojema. Dne 26. t. m. so pri občinskih volitvah v 3. razredu liberalci popolnoma pogoreli.

Štajarsko. Graški mestni zastop je hotel nemškimi dijakom častitati o priliki bismarkovanja; ali vlada mu je to prepovedala. Prav je storila. — V Feldbahu se ustanovi politično katoliško-konservativno ljudsko društvo. Za oni okraj je bilo tako društvo že davno potrebno.

Koroško. Srečno mesto, ki ima liberalnega župana. Tako »srečno« mesto so Breže, ali kaj? Deželni poslanec in njegov župan dr. Jobst je poneveril nad 30tisoč gld., potem pobegnil in se ustrelil. — Deželno sodišče je začelo ugovarjati slov. duhovnikom radi pisanja župnijskih matic. Nemška gospoda se boji za svoja spakedrana, ponemčena imena.

Kranjsko. Dne 25. t. m. je imelo ustanovni zbor katoliško-narodno društvo v Starem trgu pri Ložu. Zbralo se je 300 mož. — Ministerstvo notranjih zadev je dovolilo ubogim občinam 7000 gld. podpore; 1000 gld. pa je dodal deželni odbor. — Na Bledu, v Kranjski gori, Begunjah in marsikje še vedno imajo samonemške poštne pečate. — Ljubljana je te dni poplavila velik del ljubljanskega barja.

Primorsko. Učno ministerstvo je zaukazalo mestnemu zastopu v Gorici, da mora v kratkem postaviti slovensko ljudsko šolo. Vendar enkrat! Čemu pa tudi v Trstu kaj takega odločno ne ukaže? — Goriški deželni odbor se po veliki noči skliče, da reši deželni proračun. — V Istri se Lahoni na vse kriplje pripravljajo na deželnozborske volitve. Tudi Slovenci in Hrvatje so marljivi.

Ogersko. V Nitri je pri državnozborni volitvi zmagal liberalci Latkoczy z veliko večino; kajti blizu 1500 kmečkih volilcev so zunaj mesta od jutra do večera na dežju stražili vojaki, da niso mogli iti volit! Taka je liberalna prostost! Latkoczy pa se je oni dan poslanstvu odpovedal. — Magnatska ali gosposka zbornica je te dni zavrgla paragraf o brezverstvu in predlogo o enakopravnosti židov. Vsled tega so tudi naši liberaluhi pobiti.

Vnanje države.

Rim. Sv. oče Leon XIII. so v zadnjem konzistoriju obžalovali, da se na Ogerskem le uvede civilni zakon, katerega je sv. cerkev že stokrat obsodila. Te besede so bile govorjene o pravem času.

Italijansko. Na večih krajih ljudje umirajo gladu. V Acceri so se uprli povišani dokladi na žito in so naskočili mestno hišo in jo užgali. Tudi v drugih krajih so se godile krvave rabuke, in zakaj? Glad,

grozni glad dela ljudi besne. Framasonska vlada pa ničesar ne stori!

Francosko. Minister notranjih zadev je imenoval več novih prefektov ali okr. glavarjev, ki pa večinoma niso po volji nekaterim poslancem. Zaradi tega so poslanci zavrgli vladno predlogo o obdačenju dedščin verskih družeb. Govori se, da bode vsled tega minister notranjih zadev odstopil.

Belgijsko. V tej državi se vsak lahko odkupi vojaščine, kar premožnejši tudi storijo. Zaradi tega so vojaki le revnejši ljudje, večinoma socialisti. Zato se bode poslancem predložil načrt postave o vpeljavi občne vojaške dolžnosti.

Nemško. Večina Nemcev v »rajhu« ne mara več za Bismarka. To se je očitno pokazalo preteklo soboto v nemškem državnem zboru, kjer se je 163 poslancev proti 146 izreklo zoper to, da bi se Bismarku v imenu državnega zbora častitalo k 80letnici. To glasovanje je glasna obsodba naših Bismarkovcev.

Rusko. Kakor znano, je v Varšavi na Poljskem guverner grof Šuvalov. Ta je nedavno rekel, da se bode oziral na vse poljske želje, ker je prepričan, da Poljaki ne gojijo pretiranih zahtev, ki bi se ne strinjale s postavami.

Srbsko. Kraljica Natalija pride dne 24. maja v Beligrad. Prebivalci jo bodo slovesno vsprejeli. — Ministerski predsednik je izdal okrožnico, da bode 3000 davkoplačevalcev volilo po jednega poslanca. Ker ima kralj po stari ustavi pravico imenovati 60 poslancev, štela bode skupščina 240 poslancev.

Špansko. Canovas je novi ministerski predsednik; tudi drugi ministri so že imenovani. Toda novo ministerstvo je neugodno za konservativce. Teh vodja, Silvela, pa je vendar svojim prijateljem svetoval, naj podpirajo vlado. — Na otoku Kuba bodo Španci upor kmalu zatrli.

Azija. Vojaška stranka na Japonskem, ki ima sedaj ondi prvo besedo, neče nič slišati o miru s Kitajci. Istega mnenja je tudi državni zbor. Povsod se nabirajo in vadijo novi vojaki, da jih odpošljejo na bojišče. Japonci torej hočejo Kitajce popolnoma ukrotiti.

Afrika. Slatin bej, rododunajčan, ki je bil nad deset let pri Mahdiju v sužnosti in je te dni pobegnil, imenovan je od egiptovskega podkrajja za pašo. Ob enem ga je podkralj naprosil, naj vstopi v egiptovsko službo.

Amerika. V Limi, glavnem mestu republike Peru, bil je ono nedeljo, ponedeljek in torek krvav punt. Predsednik republike, Caceres, je moral pobegniti. — V Pittsburgu, v severni Ameriki, nameravajo ondi bivajoči Slovenci zidati lastno cerkev.

Za poduk in kratek čas.

Vurberg.

(Krajepisno-zgodovinska črtica; spisal M. Slekovec.)

(Konec.)

Kateri podložnik ni imel žitnega davka, plačeval je primerno svoto v denarju, od cele kmetije navadno eno marko ali pa 1 funt vinarjev; želarji so odrajtovali po 4 šilinge ali pa po 30 do 80 vinarjev.¹⁾

¹⁾ Vrednost denarja ni bila povsod in vedno enaka, temveč se je spreminjala po kakovosti kovine. V 14., 15. in deloma še v 16. veku so v obče bili v navadi srebrni vinarji (pfeňine — *dt.*), katerih je šlo 12 na kratki, 30 pa na dolgi ali navadni šiling (β). Osem navadnih šilingov ali 240 vinarjev je bil 1 funt — navadno tudi marka imenovan. (A. Ziemann, *Mittelhochdeutsches Wörterbuch*, 238 in 293.)

Tlake, vozne in ročne rabote, ki je bila takrat v navadi, ta urbar ne našteva; zato so imeli brezdvomno drug zapisnik.

Koncem 18. veka je vurberški grajščini odrajtovalo davek 488 hiš, ki so bile razvrščene v 21 županij. Skupni grajščinski dohodki so po zapisu deželne zemljiške knjige znašali takrat 3799 gld. 26 kr. dominikalne in 182 gld. 53 kr. 1 *dl.* rustikalne štibre.

Podložniki so bivali v sledečih krajih: Arjavce, Dragovič, Grajena, Grajensčak, Jirseveci, Hvaletinci, Kanža, Krčevina, Sv. Martin, Nadvišec, Placerje, Zavrhi Žikarci, Selce, Žihlava, Sovjak, Starošinci, Mestni vrh, Stražišče, Drstelje, Čermljenšak, Zimica in Vumbah.¹⁾

Vsled l. 1850. in 1851. dognane rešitve znaša odškodna glavnica 97.619 gld. 20 kr. srebra.²⁾

Kakor svoje dni, poseda grajščina še tudi dandanes obširna lastna zemljišča. Ta so l. 1859. merila vkup 1006 oralov in 1300 □ seznjev, in sicer: 113 oralov 200 sezn. njiv, 173 oralov travnikov, 41 oralov 200 □ s. pašnikov, 56 oralov vinogradov, 618 oralov 900 □ sezn. hoste, 1 oral 1300 □ sezn. stavišča in 3 orale 1300 □ s. nerodovitne zemlje. Med njive in travnike všteti so tudi sadovnjaki.³⁾

Mnogovrstne sodnijske, davkarske in gospodarstvene posle oskrbovali in opravljali so s pomočjo raznih nižjih uradnikov in pisarjev tako imenovani oskrbniki ali »ferboltarji« (Praefecti — Pfleger — Verwalter), ki so do l. 1850. bili tudi okrajni komisarji, krajni in kriminalni sodniki, tedaj vsekako veljavne in imenitne osebe. Ljudstvo se jih je zelo balo, kajti bili so strogi in večinoma zelo trdosrčni. Zaradi kake majhne zamere dali so kmeta takoj v »kajho« zapreti ali pa na klop položiti, da mu jih je berič — »licitor« — nameril.

Naj navedemo tukaj nekatere oskrbnike vurberške grajščine, katere smo v raznih zapisnikih zasledili.

Narringer Kristof, 1469, 1470. Bil je s svojim gospodom Janezom Stubenberškim pristaš Andreja Baumkircherja.⁴⁾

Wanster Simon, oskrbnik v Vurbergu, je dne 2. marcija 1498 pečatil listino, s katero je ptujski meščan Jurij Hutar prodal Matiji Tančiču dva vinograda na Gornji Grajeni.⁵⁾

Ennstaller Jurij, Stubenbergov oskrbnik v Vurbergu, je l. 1546. tožil lastnika Markovec, Preinerja, zaradi Šturmovca pri deželni vladi.⁶⁾

Pibertaller Janez Jakob, oskrbnik v Vurbergu je dne 7. avgusta 1683 prosil deželno vlado, naj bi mu dva centa smodnika poslala, pa ni nič dobil.⁷⁾

Flosser Janez Mihael pl. Rosenfeldt, oskrbnik od 1700 do l. 1720, potem v Ormožu.

Knez Janez Mihael, »Praefectus apud Excell. D. D. Comitum ab Attems« je bil 9. julija 1725 v Mariboru poročen z Marijo Cecilijo Protman.

Purgaj Janez Jurij, 1728 oskrbnik v Vurbergu, od koder je koncem l. 1731. odšel v Negovo, kjer je služboval do l. 1752.

Roth Gašpar Jožef, oskrbnik 1740.

Essel Mihael, »Praefectus« 1746, 1747.

Kuglmayr Franc Anton, oskrbnik 1748—1755. Njegov v Vurbergu dne 7. sept. 1751 rojeni sin Jožef

je postal benediktinec z redovnim imenom P. Gothard ter je bil 17. aprila 1788 izvoljen opatom v Admontu.

Frankl Jakob Jožef, oskrbnik v Vurbergu 1755 do 1761.

Pichler Franc, oskrbnik 1761—1771.

Wagner Jožef, oskrbnik 1771—1776.

Perizhoff Janez Nep. Franc pl. Ehrenheimb, oskrbnik 1776—1780.

Seraphin Jožef Janez, oskrbnik 1780—1805.

Dežman Anton, oskrbnik 1805—1807.

Friedrich Inocencij, oskrbnik od l. 1807. do 15. julija 1833, ko je 53 let star umrl.

Satory Jožef, oskrbnik od l. 1833 do svoje smrti dne 30. oktobra 1844. Ta je župniji sporočil 1000 gld. srebra.

Lipič Anton, oskrbnik od leta 1844. do 10. julija 1862, ko je umrl.

Ramuta Franc, večletni uradnik v Vurbergu, je postal l. 1862. oskrbnik ter je umrl 27. aprila 1868, star 73 let.

Lesser Vinko, oskrbnik od l. 1868. do svoje smrti 11. sept. 1875.

Sužnik Ferdinand, oskrbnik od l. 1875., je bil leta 1884. odstavljen.

Zeiler Jožef, oskrbnik 1884—1887.

Vetter Pavel, oskrbnik 1887—1889.

Adamec Karol, oskrbnik od 1. junija 1889.

Smešnica. Gospodinja pri obedu reče hlapčku: »Zakaj pa svojega kosa mesa ne poješ?« — »Prevroče je«, reče hlapček. — »Saj znaš pihati«, zavrne ga gospodinja. — »Bi že, pa si ne upam; Bog vé, kako daleč bi košček odpihnil!«

Razne stvari.

(Milostlj. knezoškofof) bolehalo že več tednov vsled unetja v kolenu, kakor smo bili poročali pred mesecem dnij. Zadnje dni pa se je bolezen shujšala. Mili Bog daj, da se jim kmalu obrne na bolje!

(Slovensko društvo) v imenu vseh štajarskih Slovencev najodločneje protestuje proti slavljenju Bismarka v imenu cele Štajarske Odbor.

(Zaupnico) je slov. deželnim poslancem izrekel obč. zastop Vučje vesi pri Ljutomeru, ker so izstopili iz deželnega zbora, in je o tem obvestil gosp. poslanca dr. Iv. Dečka.

(Trg Sevnica zoper bismarkovanje.) Občinski odbor sevniki je sklenil jednoglasno protest zoper slavljenje 80. etnice Bismarkove in ta protest poslal takozvanemu velikemu odboru. Slovenci ne morejo nikdar privoliti, da bi se tudi v njih imenu proslavljal sovražnik Avstrije in Slovanov.

(Trga Velenje) občinski zastop je oni dan sklenil protest zoper bismarkovanje. Vsak Avstrijec, bodi tudi Nemeč, omadežuje svoje avstrijsko poštenje, če slavi največjega sovražnika Avstrije. Krinka trozveze, za katero se Nemci skrivajo, je le hinavstvo in farizejstvo.

(Obnovljenje misijona) bode v Mariboru v stolni cerkvi od 31. marcija do 11. aprila t. l. Vodili ga bodo nemški č. oo. jezuiti H. Abel, R. Senfelder in Ed. Fischer.

(Nesreča na železnici.) Blizu Št. Pöltena na Nižjem Avstrijskem je v noči 21. t. m. razpočil kotel lokomotive, ki je peljala osebni vlak z Dunaja v Solnograd. Strojvodja, kurilec in jeden kondukter so bili na kosce raztrgani. Vagoni so bili le malo poškodovani.

Oglejska marka je bila manj vredna, kajti računili so pol-drugo za 1 funt.

¹⁾ C. Schmutz, Hist.-top. Lexicon v. St., IV., 414.

²⁾ in ³⁾ Dr. F. X. Hlubek, Ein treues Bild d. H. St., 127 in 83.

⁴⁾ Dr. Alb. v. Muchar, Gesch. Steierm., VIII., 53, 54, 65, 66, 67 in 73.

⁵⁾ Izvirna listina na pergamentu pri minoritih v Ptuj.

⁶⁾ Izvirna listina v Dornovi.

⁷⁾ Beitr. z. K. steier. Gesch., XX, 80.

(Občinski zastop jareninski) je v seji 17. sušca t. l. enoglasno sklenil, izreči g. Francu Robiču za njegovo uspešno delovanje in veliki trud kot deželni in državni poslanec dolžno zahvalo in popolno zaupanje.

(Vabilo na naročbo.) S tem uljudno vabim na naročbo knjige: »Navod o snovanji in poslovanji slovenskih posojilnic«, ki bode obsegala 150 strani in stala nevezana 1 gld.; vezana 1 gld. 20 kr.

Ivan Lapajne v Krškem.

(Priatelji slov. godbe) v Vojniku so že dobili tamburice in se pridno vadijo. Kaj to pomeni za ondote razmere, kaže dotična novica v »Deutsche Wacht«, kjer se naziva tamburanje stvar panslavistična. Mi pojemo in vas -- je strah!

(Promocija.) Na graškem vseučilišču je bil te dni g. Oskar Orosel, ki je pred tednom postal v Celju avskultant, promoviran doktorjem prava.

(Wolfovega slovensko-nemškega slovarja), ki ga urejuje prof. M. Pleteršnik, izšel je 18. sešitek, ki prinaša besede »sedmič« do »spisnica«.

(Nadvojvodinja Štefanija), katera je več tednov bivala v Opatiji, podala se je dne 26. t. m. na daljše potovanje po Sredozemskem morju. Velikonočne praznike bode preživela v Jeruzalemu.

(Skušnje za učiteljsko sposobnost) spomladi pričenejo se v Mariboru dne 6. maja ob 8. uri zjutraj. Prošnje do 30. aprila.

(V Gradcu) se snuje na jezo vseh Bismarkovcev zabavno in izobraževalno društvo »Edinost« za slovenske delavce in obrtnike, katerih je mnogo v Gradcu. Novo društvo bode nepolitično, namen mu bo le, gojiti domače petje in širiti omiko z dobrimi knjigami.

(Vražja.) Na Moravskem je obolel neki udovi 13letni sin. Žena je mislila, da bo otroku toplota koristila. Zaprla ga je torej, branečega se, v peč, v kateri je ravnokar kruh spekla. Črez malo časa ga je izvlekla na pol spečenega. Revez je v 2 dneh umrl.

(Koliko prihraniš) v 50letih, ako vložiš v hranilnico 90 kr.? Čez 50 let greš po denar, vzdigneš ves kapital z »činžem« vred na »bukvice« in »potegneš« celih 80 kr. Knjižica stane namreč 10 kr., obrestij pa od manj, kakor 1 gld. ni.

(Obrekovanje) je sicer po paragrafu prepovedano. Zgodi pa se včasih, da sodišče samo razsoja tako, da pripisuje človeku nenravnost, ker si drugače niti misliti ne more življenja. Tako med drugim razsodba o. sodišča, recimo, v deveti deželi.

(Sodbe so različne) večkrat pri jednom in istem sodišču. Letos je obsodilo o. sodišča nekje daleč dva kridatarja zaradi več deset tisoč goldinarjev primanjkljaja na skupej sedem tednov, drugega pa zaradi nekaj sto goldinarjev na eden celi mesec.

(Dve pesmi) o nekaterih nemčurjih romajo okrog po župniji vojniški. Ubogi nemčurji, kako jih pesnik »Falelaj« izdeluje! Še nam se usmilijo; sami sebi pa ne, ker se brž ne bodo poboljšali.

(Častno občanstvo.) Občinski zastop pri Sv. Barbari v Halozah je imenoval gg. Antona Gregoriča in notarja S. Ožgana na Ptuj za častna občana zaradi njunih domoljubnih zaslug.

(Samomor.) V Juršencih pri Ptuj se je one dni obesil samski posestnik Lenart. Pravijo, da je storil ta grozni čin v pijanosti.

(V hotélu) »Meran« v Mariboru se je ono noč neki potovalec spravljaj spat. Kar pod posteljo nekaj zašumi. Pogleda in zapazi pod posteljo neznanega moža. Naglo se potovalec obleče ter kliče na pomoč. Ljudje so prihiteli ter onega moža izročili redarjem. Imel je velik nož pri sebi in bukvice na ime Janez Potepan iz Jablanice na Kranjskem.

(Zivinoz dravniški izpiti) v smislu ministerke odredbe z dne 21. marcija 1873 se bodo vršili maja v Gradcu. Prošnje do 15. aprila ces. namestništvu v Gradcu.

(Dovoljenje) dalo je c. kr. namestništvo mari-borskemu zavodu č. šolskih sester, da smejo po Štajarskem do 6. avgusta pobirati milih darov za zavod.

(Glavni zbor »cesarjevič Rudolfovega« sadjerejskega društva) za Spodnji Štajar bode dne 7. aprila ob 1/24. uri popoldne pri Cestnem Jožetu. Dnevni red: 1. poročilo ravnatelja; 2. govor potovalnega učitelja gosp. J. Beleta; 3. izvolitev predsednika; 4. navsveti. K temu zborovanju vse p. n. kmetovalce uljudno vabi ravnateljstvo.

(Povodenj v Celju.) Savinja je dne 26. t. m. izstopila in pouzročila povodenj, kakoršne že šest let ni bilo v Celju in okolici.

(Poneverjenje na ogerski pošti). Židovski poštni oficial v Rabu, Makso Klopfer, je poneveril 22.000 gld. in pobegnil bojda na Dunaj.

(Pijani voli). V Monakovem so iz neke pivovarne voli peljali pivo na železnico. Nekaj časa so se opotekovali, potem so se pa začeli valjati po cesti. Bili so — pijani. Dognalo se je, da so voli na dvorišču pivovarne stali dalj časa poleg odprtega soda piva in se ga navlekli.

(Duhovnik — žrtva spovedne molčečnosti). Pred 5 leti so vsi liberalni listi poročali, da je katol. duhovnik Domoulin na Francoskem umoril in oropal bogato gospo. Nesrečneža so obsodili v dosmrtno ječo. Doumolin je bil žrtva spovedne molčečnosti. Pred kratkim je umrl pravi morilec, kateri ni bil nihče drugi, nego njegov cerkvenik. Morilec je na smrtni postelji pred 4 pričami obstal, da je gospo umoril in da je na dan umora šel k svojemu župniku k spovedi, da ta ni mogel pričati zoper njega.

(Sv. post in naša mesta.) V letošnjem postnem času sta se v Mariboru priredila že dva plesa, v starodavnem Ptuj pa na god sv. Jožefa v kazini maškara s plesom. Dolg je bil pust, dolg, ali za te brezverneže še prekratek, kakor je tudi njihova pamet brž prekratka.

(Potres.) Oni ponedeljek po 3/412. uri opoldne se je v Trbovljah opazil za tri sekunde precej močen sunljaj od juga na sever.

(Nekaj o kavi.) To že marsikdo vé, da navadna kava ni za otroke, tudi odraslim prej škoduje, kakor koristi. Zato je dobro, ako se kavi primeša sladna kava, n. pr. Oelzova, katero župnik Kneipp priporočajo.

(Ozimini) se je preteklo zimo slabo godilo; hudo je zgnila, zlasti rž. Zato je cena žitu nekoliko poskočila.

(Priporočba.) Zavarovanja vseh vrst pri »Unio Catholica«, Gradec, Radecky-jeva cesta št. 1. Zastopniki na deželi se želijo.

Listič uredništva. G. Č-st-o. Na dotično nikdar ne odgovarjamo, le tokrat, ker velja 3. — G. M. O. v Z. Novic štiri mesece starih, ne sprejemamo.

Hennebergova svila

4-16

— edino le pristna, če se naroči naravnoč pri mojih tovarnah — črna, bela in barvana, m. od 35 kr. do 14 gld. 65 kr. — gladka, rižasta, karirana, pisana, damast itd. (blizo 240 razl. baž in 2000 razl. barv, obrazcev itd.). Poštine in carine prosto na dom. Vzorci obratno. Pošta v Švico se plača po dvoje.

[Tovarne za svilo G. Henneberg (c. in kr. dv. lif.), Zürich.

Loterijne številke.

Gradec 23. marcija 1895: 67, 39, 20, 11, 14
Dunaj » » 36, 1, 26, 10, 47

Dar družbi sv. Cirila in Metoda

namesto let. častitk p. n. dobrotnikom in prijateljem: Č. g. Andrej Keček, kpl. 5 K.

Tinct. chinæ
nervitonica comp.

(Prof. dr. Lieberja živčni lek.)

Edino pristen z varnostno znamko „križ in sidro“. Pripravlja se pravilno v lekarni M. Fanta v Pragi, ter je že dolgo let znan kot živcekrepično zdravilo. Steklenica 1, 2 gld. in 3 gld. 50 kr. Kot jako dobro domače zdravilo so znane **Št. Jakobove želodčne kapljice**, steklenica 60 kr. in 1 gld. 20 kr. Glavna zaloga: lekarna sv. Ane v Bozenu in lekarna „pri zlatem medvedu“ v Gradcu. Dobiva se tudi v drugih lekarnah v Gradcu in Mariboru. 12-40

Za vsako farno, za vsaki poštno-uradni okraj in za vsako okolico, kjerkoli je ljudska šola, se razumna, spoštovana in krepostna oseba kot

opravnik in posrednik

proti ozira vrednem postranskem zaslužku od nekega avstrijskega finančnega zavoda prve vrste nastavlja. Ponudbe pod „III.895“ Gradec poste restante. 9-25

Alleluja!

Velikonočni napevi za mešan zbor (lahki) (štiri velikonočne pesmi, Regina coeli in Te Deum) zložil Ign. Hladnik op. 22. Cena 63 kr.; dobé se pri skladatelju v Novomestu na Dolenjskem. 3-3

Tiskarna sv. Cirila

priporoča naslednje knjige:

1. „**Žalostna mati Božja**“, spisal Fr. Bezjak, župnik pri Sv. Marku, 6. natis. Obsega pouk o češenji žal. matere Božje, pobožnost sedem petkov v čast žal. materi Božji, razne molitve in pobožnosti za god sedem žalosti Marije Device, zbirko molitev za očitno in domačo službo Božjo in precejšnje število svetih pesmij. Ta posebno za sveti postni čas primerna knjiga stane
vezana v polsunje gld. — 70
„ z zlatim obrezkom „ — 80
„ v usnje z zlatim obrezkom „ 1 40
 2. „**Družbine bukvice za dekleta**“, spisal Jožef Rozman, pokojni Konjiški nadžupnik, 12. natis; namenjene v prvi vrsti dekletom Križevske družbe, pa tudi vsem dekletom sploh jako koristne, veljajo
vezane v usnje z barvanim obrezkom gld. 1 30
„ rudečim „ 1 40
„ zlatim „ 1 60
- Po poštne povzetti 10 kr. več.**
3. „**Duhovni Vrtec**“, 5. natis, priporočanja vredna molitvena knjiga, posebno za mladino, stane
v usnje vezan z zlatim obrezkom gld. — 85
„ s kopčo „ — 95
 4. „**Sveto opravilo**“, spisal Anton Slo mšček, nekdanji viši ogleda šol, 5. pomnoženi natis; namenjeno šolarjem viših razredov, velja
vezano gld. — 35
„ v polsunje z zlatim obrezkom „ — 50
„ v usnje z zlatim obrezkom „ — 60
 5. „**Ključek nebeški**“, spisal Ivan Skuhala, dekan v Ljutomeru, za šolarje nižih razredov, velja
vezan gld. — 30
„ v polsunje z zlatim obrezkom „ — 40
„ v usnje „ — 50
 6. „**Molitve na čast svete družine**“, komad 2 kr., 100 po 1 fl. 50 kr.
 7. „**Božič**“ pridnim otrokom, spisal Alojzij V akaj, stane 15 kr.
 8. „**Svete pesmi za šolarje**“, vezane 10 kr.
 9. „**Zbirka narodnih pesmij**“ I. snopič 10 kr.
II. snopič 10 kr.
 10. „**Ženitovanje**“ 15 kr.
 11. „**Ženitovanje**“ 15 kr.

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni,
ako se naroča po pošti.

Ubald pl. Trnkóczy

lekar zraven rotovža v Ljubljani

priporoča:

Za trganje:

Protinski cvet (Gichtgeist) lajša in pregnanja bolečine v križu, nogah in rokah. — Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

Za želodec:

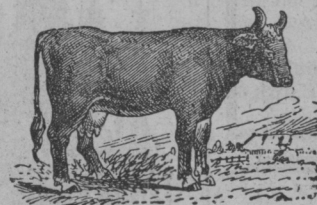
Marijinceljske kapljice za želodec. — Steklenica 20 kr., 6 steklenic 1 gld., 3 tuct. 4 gld. 80 kr.

Odvajalne ali čistilne kroglice čistijo želodec pri zabasanji, skaženem želodci. — Škatulja 21 kr., jeden zavojček s 6 škatuljami velja 1 gld. 5 kr.

Za prsa:

Planinski zeliščni ali prsni sirop za odraščene in otroke; raztvorja sliz in lajša bolečine, n. pr. pri kašlju. — Steklenica 56 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Redilna štupa za živino za notranjo potrebo pri kravah, konjih in prašičih. — Zavojček z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zavojčkov samo 2 gld.

Cvet za konje. Najboljše mazilo za konje, pomaga pri pretegu žil, otekanji nog, otrpnenji v boku, v križi itd., s kratka pri vnanjih boleznih in hibah. — Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gld., pet steklenic z rabilnim navodom vred le 4 gld.

Vsa ta našeta in vsa druga zdravilna sredstva se dobivajo v

lekarni

Ubalda pl. Trnkóczy-ja
v Ljubljani zraven rotovža

in se vsak dan s prvo pošto razpošiljajo. 19-24

Naznanilo.

Od občinskega urada v Rušah se ozna-
nja, da se živinski sejem v Rušah, kateri
se je po navadi vsako leto v ponedeljek po
črni nedelji vršil, za letos na soboto pred
črno nedeljo preloži.

K obilni udeležbi uljudno vabi

Občinsko predstojništvo v Rušah,
dne 21. marcija 1895.

Priporočilo.

Podpisani se priporoča vlč. duhov-
ščini radi zvoniskih del, n. pr. on krije
in barva zvoniške strehe najtrpežnejše,
ter opravlja brez stolpov (ruštov), kar
pride cenejše in se župljanom prihrani
mного novcev. Dalje zlati zvoniška
jabolka in križe ter popravlja strelo-
vode. Vsa ta dela izvršuje tudi — nova,
jednako strelovode!

S spoštovanjem

Jožef Kramberger,

zvoniški delavec, pri Sv. Ani v Slov.
goricah pošta: Mureck. 1-2

Izdelovanje novih šolskih klopj.

Krajni šolski svet pri Sv. Lovrencu
v Slov. gor. pri Ptujju razpisuje

zmanjševalno dražbo

izdelovanja šolskih klopj (za štiri razrede),
katera se bode vršila dne 18. aprila t. l. ob
12. uri opoldne v stari šoli. Vsak podjetnik
se s 5% jamščino (Vadium) zaveže, da delo
večše, trpežno in v določenem obroku zvrši.

Krajni šol. svet Sv. Lovrenc v Slov. gor.,
dne 24. marcija 1895.

Načelnik: Jožef Toš.

OVES

„Willkomm“.

Ta težki oves napreduje v vsaki zem-
lji prav dobro in je v planinskih deželah
med vsemi sortami najzgodnejši in plod-
nejši; ima visoko in prav dobro slamo za
krmo in se ne poleže. Zadostuje, ker se
mora ta oves redko sejati, 50 kil za plug,
cena za kilo 25 kr., 50 kil 9 gld. 50 kr.
100 kil 18 gld. Vreča po 5 kil franko
na vsako pošno postajo gld. 1.70.

Dupovski oves, zelo ploden
napreduje najbolj v peščeni zemlji; 50 kil
6 gld. 50 kr., 100 kil 12 gld. z vrečo na
postajo Konjice.

Razpošilja ga, dokler bo kaj, **oskrb-
ništvo graščine Golič pri Konji-
cah**, (Stajersko.) 2-5

Trgovina z mešanim blagom,

z železom in poljskimi pridelki, ki sme žga-
nje prodajati, v jako dobrem stanu, z lepim
stanovanjem, hlevi in vrtom ter se plačuje
samo 180 gld. najemščine, ležeče v velikem
trgu na spodnjem Koroškem tik cerkve in
šole, se takoj proda pod jako ugodnimi po-
goji. Izplačati je treba samo 2000 gld., drugo
na obroke. Dopisi v nemškem jeziku se naj
pošiljajo pod „Slavia 1000“ na upravništvo
„Slov. Gospodarja“.

1-3

Izdajatelj in založnik kat. tisk. društvo.

Tužnim sream javljamo vsem prijateljem, znancem in sorodnikom žalostno
vest, da je naša ljuba mati, odnosna svakinja, gospa

Alojzija Gregorič,

udova po dr. Alojziju Gregorič-u,

danes dne 25. t. m. po dolgi mučni bolezni previdena s svetotajstvi za umirajoče
v 48. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb bode 27. marcija ob 4^{1/2}. uri popoldne iz hiše žalosti, gosposke
ulice, na mestno pokopališče.

Zadušne sv. maše se bodo brale v mestni cerkvi ptujski dne 28. marcija
ob 10. uri dopoldne.

V Ptujju, dne 25. sušca 1895.

Anton Gregorič, posojilnični tajnik, svak.

Alojzij Gregorič,
šestošolec;

Milan Gregorič,
četrtošolec;
otroci.

Olga Gregorič,
učenka;

Naznanilo.

Na ovetni četrtek se bode vršil na novo
urejenem sejmišču v Artičah veliki živinski
sejem, na katerega se kupci in prodajalci
vabijo.

Župan: Slovenc.

Dober glasovir

in nove akord-citre se prodajo. Naslov: F. M.
v Novi vesi št. 8. pri Sv. Marku, Ptuj. 2-2

V najem

vzeti želim hišo za trgovino v primernem
kraju. Naslov: A. S. poste restante Rad-
kersburg. 3-3

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo!

Mlatilnice, vitlo, trieure
čistilne mline za žito
rezalnice za krmo
samodelujoče
aparate proti peronosperi
tlačilnice za vino
tlačilnice za sadje
mline za sadje

predmete za kleti, sesalnice za vse namene, kakor v
občo: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo
razpošilja v najnovejših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ

2/2 Praterstrasse Nr. 49

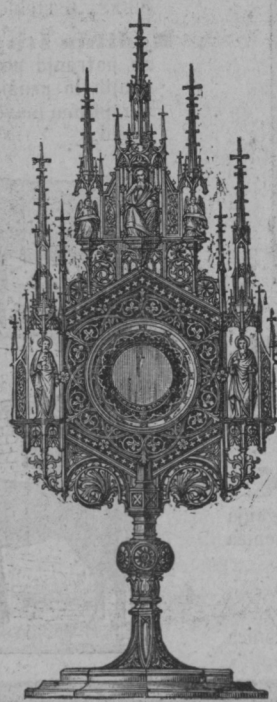
Bogato ilustrovani katalogi v nemškem in slovenskem jeziku zastonj in
poštne plačilo.

Najkulantnejši pogoji. — Jamstvo. — Stroji se dajo na poskušnjo.

Cene so se znova znižale! Prekupovalcem znaten popust!

Oelz-ova kava,

je najmočnejša in naj-
zdravejša primes h
kavi. Dobiva se v
vsaki prodajalnici.

Karol Tratnik,

pasar in srebrar

stolne ulice v Mariboru (Domgasse) št. 1.

priporočam se prečastiti duhovščini, cerkvenim
predstojnikom in dobrotnikom za naročila

cerkvenih orodij in posode,

katere izdelujem iz zlata, srebra ali bronza, ali
iz pozlačenih ali posrebrenih družih kovin na
primer: monštrance, kelihe, ciborije, lustre,
svečnike, križe itd. v različnih slogih po naj-
novejših uzoreh in po najnižjih cenah.

Staro cerkveno orodje in posodo posebno
dobro popravljam, pozlatim ali posrebrim v
ognju.

9-12

Za vse svoje izdelke jamčim.

Odgov. urednik B. Ferk.

Tisk tiskarne sv. Cirila.

(Odgov. J. Utorepec.)